

har medtaget ved at gennemgaae første Behandling. Jeg skal derfor tillade mig at stemme imod Lovens Overgang til anden Behandling, uden at deri maa lægges den Betydning, at jeg skulde være imod, at Menighederne skulde faae Lov til at vælge deres Præster; thi lige det Mødsatte er Tilfældet, men jeg kan ikke engang indsee, at der er noget Stort vundet ved, hvad her er opstillet, nemlig at Kongen skulde fremstille de fire, blandt hvilke Menigheden havde at vælge; det blev da en høist indskrænket Frihed, Menighederne derved fik. Efter min Mening burde man aldrig lade Regjeringens Indflydelse paa denne Slags Sager gaae videre, end at man betragtede dem som andre communale Sager, hvilke Communerne selv afgjøre under Statens Tilsyn. Det er den Betragtning, jeg har af dette Forhold i og for sig selv; men, som sagt, jeg skal anbefale Ligeindede at stemme imod Lovens Overgang til anden Behandling, for ikke at lade dette Lovforslags Behandling træde hindrende i Veien for andre Sagers tilbørlige Drøftelse.

Hammerich: Da jeg forrige Gang havde Ordet i denne Sag, søgte jeg at fatte mig i Korthed, da jeg frygtede for at trætte Thinget. Behandlingen af Sagen troede jeg skulde blive meget kort. Det er imidlertid ikke skeet, idet man deels er kommen tilbage til, hvad der forrige Aar anførtes om denne Sag, og deels iforveien har gennemgaaet, hvad der egentlig hørte under anden Behandling; derved ere Forhandlingerne blevne vidtløftige. Jeg maa dog bede Thinget om et Dieblis Opmærksomhed og om at undsthybe, hvis jeg ogsaa skulde komme med Gjentagelser. Hvad der nærmest giver mig Anledning til at tage Ordet, er en Yttring af den ærede Rigsdagsmand for Ribe Amts 5te Valgkreds (Høgsbro), som støttedes af den ærede Rigsdagsmand for Aalborg Amts 5te Valgkreds (Hass), med Hensyn til Slesvig. De skilbrede Forholdene derovre som meget ønskelige; men herimod vil jeg dog tillade mig efter min Erfaring at nedlægge en bestemt Indsigelse. Jeg kjenner endeel til Slesvig; jeg er fra Barmbeem jevnlig kommen derover, næsten hver Sommer, jeg har Familie og mange Forbindelser der, og har under hele Krigen opholdt

mig derovre. Efter min Kundskab til Valgene i de slesvigiske Menigheder — og denne skriver sig ikke væsentlig fra dem, der ere tilfidsatte ved Valgene, men fra Folk i Menighederne — efter min Kundskab til disse Valg klages der meget almindeligt over, at det for det Første er Familieforbindinger og for det Andet en høi Stemme, stærke udvortes Lader og i det hele Indtryk udenfra, der altfor ofte afgjøre, hvem der skal være Præst. Dette, som jeg har hørt i Menighederne, vil jeg støtte med en Udtalelse af en Mand, der baade ifølge sin Stilling har det tilbørlige Overblik over Forholdene og sand Kjærlighed til Kirken, og som bedst kan afgive Vidnesbyrd om Forholdene i den senere Tid. Han har stadfæstet, at det forholder sig saaledes. At det med Valgene alligevel er gaaet saa taaleligt, skyldes man, at der er kommet saa mange Candidater fra Kongeriget, som ikke vare kjendte og ikke havde Familieforbindinger derovre; derfor har man faaet ret gode Valg. I det Hele mener jeg, at man ikke maa sammenblende den religiøse Tilstand i Slesvig med den, der hersker mange Steder i Kongeriget. Hiin er meget mere patriarchalt, idetmindste end Tilfældet er i Menighederne her i Kjøbenhavn eller i Hovedstadens nærmeste Omegn. Vi kunne derfor ikke slutte, om der end viste sig meget gunstige Resultater af Valgene i Slesvig, at der derfor ogsaa vilde vise sig gunstige Resultater hos os. Det var det, som jeg fandt det fornødent at bemærke mod Vidnesbyrdene fra den ærede Rigsdagsmand for Ribe Amts 5te Valgkreds (Høgsbro). Men da jeg nu har Ordet, vil jeg tillade mig endnu et Par andre Bemærkninger. Den ærede sidste Taler syntes at mene, at Regjeringen vilde modsætte sig dette Lovforslag, hvis der kom nogen endelig vedtaget Lov ud af det. Han kan i en vis Henseende have Ret, nemlig med Hensyn til, som Forslaget foreligger fra Forslagsstilleren; men jeg vil gjøre opmærksom paa, at hvis det kommer til anden Behandling, som jeg ønsker, foreligger der fra et Mindretal, hvortil jeg hørte, et andet Forslag, hvorom vi ikke have hørt Regjeringen yttre sig, og som det dog var muligt, at den vilde tiltræde, et Forslag nemlig om en Nægtelsesret fra Menighedernes Side. Derfor maa jeg til-